

Přemyslovští králové, tentokrát hříšní a veskrze vášniví

ROZHOVOR

PAVEL KADLEC

Přemyslovci... Jméno slavné české dynastie zas a znovu rezonuje v našich myslích i srdcích. Dynastie, která se vynořuje z šera českých dějin a po mnoha vzestupech i pádech se stává jedním z nejvýznamnějších stavebních prvků naší historie. V nedávno vydané knize Hříchy a vášně Přemyslovských králů se spisovatel a publicista Jan Bauer zabývá prvními českými králi (a jejich předchůdci knížaty) nejen jako historickými osobnostmi, ale hlavně jako muži z masa a kostí.

Muži vášnivými, hříšnými, milujícími i nenávidějícími. Vždyť i všemocný panovník je také – a především – člověk.

V souvislosti s vydáním této knihy v nakladatelství Čas jsme autorovi položili pár otázek.

Proč se věnujete právě přemyslovským panovníkům?

Vždycky mě zajímaly rané dějiny našeho státu, ty nejdávější počátky, z nichž se zrodilo dnešní Česko. Už dříve jsem napsal například dvoudílné Tajemné počátky českých dějin, dále obsáhlou knihu Vládci českých zemí s podtitulem Historie panovníckého trůnu Čech a Moravy a v minulém roce publikaci Ženy z rodu Přemyslovců. Bylo tedy zřejmé, že na

všechny zmíněné tituly jednou navážu knihou o přemyslovských králich.

Kde jste sbíral podklady pro tuto knihu?

Samozřejmě v odborné literatuře, ve starých kronikách. Ostatně na závěr knihy Hříchy a vášně přemyslovských králů uvádím rozsáhlý seznam několika desítek titulů, které jsem musel poctivě prostudovat. Možná si řeknete, co nového se dá o dávných českých panovnících ještě zjistit? Zvláště, když dávní letopisci byli v některých ohledech skoupí na slovo a mivali tendenci knížata a krále spíše oslavovat a v případech bezpečně mrtvých zase pomlouvat.

Podle mého názoru je důležité si z dochovaných infor-

mací, kterých není právě mnoho, umět vybrat a dokázat je interpretovat. Profesionální historici, aby si mezi svými kolegy nezadali, bývají v tomto ohledu opatrní, kdežto já jako spisovatel a popularizátor mohu spekulovat, případně popustit uzdu své představivosti. Nemohlo se to odehrát také takhle? Nemohl mít dotyčný panovník zcela jiné motivy ke svému chování, než jaké jsou mu odborníky podsouvány?

Mohl byste být konkrétnější?

Jedním z nejvýznamnějších českých králů byl nesporně Přemysl Otakar I., který první dosáhl dědičnosti královské koruny. A představte si, že když se stal po letech úsilí českých panovníkem s královským titulem,

zničehonic se rozvedl se svou dosavadní manželkou Adlétou Míšeňskou a oženil se s uherskou princeznou Konstancií. Od dosavadní manželky se dokonce odstříhl tak dokonale, že zapudil i svého syna z prvního manželství Vratislava a dědicem určil nejstaršího syna z druhého manželství Václava, budoucího krále Václava I.

Historikové jsou ve vysvětlování tohoto

prvního známého rozvodu v českých dějinách opatrní. Už proto, že Přemysl Otakar I. si jím spíše zkomplikoval život a ohrozil svoje politické ambice. Ale přesto se rozhodl tak, jak se rozhodl. Že by se získal královské koruny zatonul po mladší a jistě krásnější ženě? Že by se zamiloval? Kdo ví!

Přemyslovci bývali vůbec dosti naruživi. Kníže Oldřich se zamiloval do vesnické pradleny Boženy, jeho syn Břetislav I. zase svou nevěstu Jitku unesl z kláštera... Který z nich byl tím nejvášnivějším milovníkem?

Zřejmě Václav II., to je ten, který prožil většinu dětství v braniborském zajetí. S manželkou Gutou Habsburskou měl za deset let manželství rovných deset dětí, s druhou manželkou Eliškou Rejčkou, které bylo v době svatby teprve patnáct, jednu dceru. Kromě toho měl několik milenek a větší počet levobočků, z nichž však známe pouze budoucího olomouckého biskupa Jana Volka.

Jenže nejvýznamnějším pramenem o době vlády Václava II. je Zbraslavská kronika a její autoři, zbraslavští cisterciáci, si dávali záležet, aby zakladatele svého kláštera vylíčili jako mimořádně zbožného člověka. Zřejmě dokonce usilovali o jeho svatořečení, s čímž se pochopitelně Václavův sexuální apetit příliš neslučoval. A tak ke své lítosti neznáme žádné pikantnější podrobnosti ze života tohoto významného Přemyslovce, který na sklonku svého krátkého života vládl hned ve třech královstvích – českém, polském a prostřednictvím nedospělého syna i uherském.

Asi neznámější milostným příběhem z těch dávných dob je příběh vdovy po Přemyslu Otakarovi II. Kunhuty a předáka jihočeských Vítkovců Závěše z Falkenštejna, který byl nakonec popraven pod hradem Hluboká. Byl to skutečně takový dobrodruh, za jakého je tradičně vydáván?

K jeho očernění opět vydatně přispěla právě Zbraslavská kronika, která za poměrem Závěše a Kunhuty viděla prsty samotného ďábla. Musíme si uvědomit, že ve středověku bylo naprosto nemyslitelné, aby se ovdovělá královna zapletla s pouhým šlechticem, sice významným, ale přesto v tehdejší společenské hierarchii stojícím výrazně níže. Musel to být tehdy nevidaný skandál, zvláště, když oba spolu měli syna a nakonec sňatku. Není divu, že po Kunhutině smrti, kdy už Závěše nikdo nechránil, stal se v Čechách všeobecně nenáviděným. Když se pak znovu oženil, tentokrát s uherskou princeznou nepřiliš dobré pověsti a přisvojil si k tomu neoprávněně titul opavského vévody, byl rázem takřikající mužem na odstřel a bylo záležitostí času, kdy mu jeho

JAN BAUER. Foto: archiv Jana Bauera

ctížádost zlomil vaz.

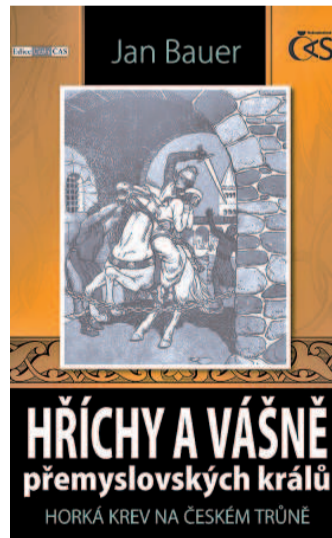
Který z Přemyslovců je vám osobně nejsympatičtější?

Myslím, že pozoruhodnou postavou byl kníže Soběslav I., který se prý, jak tvrdí kronikáři, „vždy bránil rozpustilým svodům těla“. V roce 1126 porazil u Chlumce nedaleko dnešního Ústí nad Labem římského krále Lothara, dokonce ho zajal, ale pak prokázal náramnou mazanost. Velkomyslně ho propustil a dokonce si od něj jako římského krále nechal udělit Čechy v léno.

Z přemyslovských králů je tradičně vyzdvižován Přemysl Otakar II., král železný a zlatý, který hrdinsky padl na Moravském poli. Po mém soudu byl však mnohem schopnějším panovníkem jeho už zmiňovaný dědeček Přemysl Otakar I. Využil války mezi dvěma římskými králi Filipem Švábským a Otou Brunšvíckým, aby si postupně od obou nechal potvrdit dědičnou královskou korunu a nakonec také budoucím císařem Fridrichem II. sepsat pověstnou Zlatou bulu sicilskou, jejíž text si prý nadiktovali sami Češi.

Na závěr nám ještě dovoďte nahlednout do vaší autorské dílny. Na kterou vaši knihu se můžeme těšit a co právě píšete?

Začnu odpovědí na druhou část vaší otázky. Právě jsem dopsal historickou detektivku Rožmberské dědictví, v níž opět vystupuje důvtipný františkánský mnich Blasius a jeho přítel, bývalý novoměstský rychtář a nyní zá-

stupce královského sudího Jakub Protiva z Protivce. Kniha vyjde v první polovině příštího roku. Pokud by se vám nechtělo čekat tak dlouho, tak vám mohu doporučit svoji jinou historickou detektivku s touto dvojicí středověkých detektivů, která vychází zhruba v polovině října a jmenuje se Král nezná bratra. K jejímu obsahu mohu dodat, že oběma hlavními hrdinům v ní půjde doslova o život, ovšem na popravěti skončí někdo docela jiný. A pokud by vám snad její děj připomněl některé současné politické reálie, vezte, že je to podobnost čistě náhodná.

VAROVÁNÍ: ZMĚNÍ VÁM ŽIVOT!

**80 MILIONŮ
VE VÝHRÁCH
OD 400 Kč DO
240 000 Kč**

**HLAVNÍ
VÝHRA
10 000 000 Kč**

**AŽ
24 ŠANCÍ
NA VÝHRU**

VÝHERNÍ ČÍSLA

VÁŠE ČÍSLA

VÝHRA VÝHRA VÝHRA VÝHRA VÝHRA

sazka
LOS
Y

